

"ABRACADABRA"

מאת: קהתי עמרם

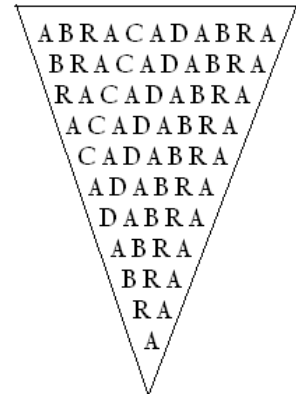
מלת הלחש "ABRACADABRA" כשהיא מתחסרת והולכת שמשה לחש מאגי כבר במאות הראשונות לספירה. לראשונה היא נזכרת בספרו DE MEDICIN PRACEPTA של SAMMONICUS SERENUS רופא החצר של הקיסר CARACALLA/ הוא אנטוניוס בן סוורוס 211-217 לספירה./

בהתאם למסופר ע"י SERENUS, שמשה המלה הזאת לחש מאגי נגד קדחת או לריפוי מורסה. הנ"ל מוסר לנו שהמלה ABRACADABRA יוצרת פירמידה הפוכה לאחר שכותבים אותה אחת עשרה פעמים — כמספר אותיותיה זו תחת זו, עם החסרתה כל פעם של האות ששמשה אחרונה במלה בשורה שלפניה/כמתואר כאן/.

עם התמעטותה ההדרגתית של המלה, ABRACADABRA חסל גם השד הגורם למחלה, וממילא גם תתרפא ותיעלם.

הלחש נכתב — לפי תיאורו של SERENUS הנ"ל, על נייר. החולה לובשו ועונדו על צווארו במשך תשעה ימים. עם בוקר היום העשירי טרם עלות השמש, זורק אותו החולה לנהר כשהוא עומד עם גבו את הנהר וזרקו לכן מאחוריו אל תוך מימי הנהר הזורמים לכוון מזרחה.

בנוגע למובנה של מלת הלחש "ABRACADABRA" אינו מוסר לנו SERENUS ולא כלום, והיא נשארה בלתי ידועה לנו. יש שחשבוה למלה מורכבת משתי המלים העבריות "**ב ר כ ה ד י ב ו ר**" ברם, קשר המילים הללו עם עניינו של הלחש נשאר הלאה סתום לדידנו.

והנה, בספרות העברית העתיקה, ובזאת של תורת הקבלה והמיסטיקה היהודית בפרט, פוגשים אנו במספר מלות לחש המתחסרות בהדרגתיות דוגמת המלה "ABRACADABRA".

הבה נפרטן:

א. מלת הלחש "ש ב ר י ר י". נזכרת בתלמוד בבלי, פסחים קיא, א; שם, עבודה זרה יב, ב. היא משמשת הגנה נגד הסתנוורות הנגרמת משתיית מי אגמים ונהרות בלילה, כשהיא מתחסרת והולכת בהדרגתיות, כמתואר: ש ב ר י ר י, ב ר י ר י, ר י ר י, י ר י, ר י.

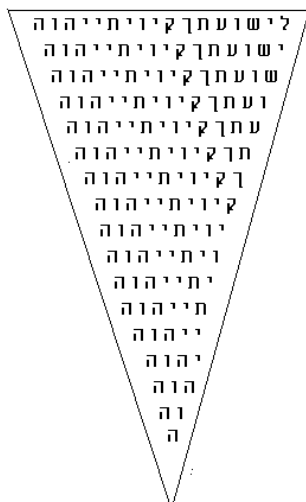
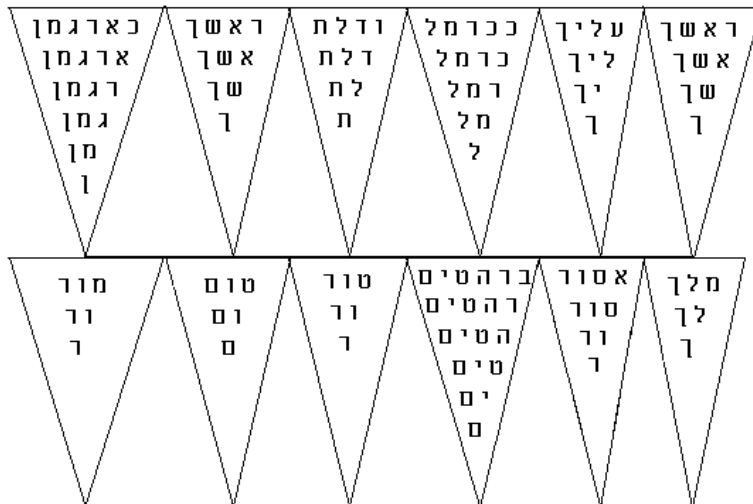
ומפרש רש"י שם, /עבודה זרה יב, ב/: לחש הוא, ומתמעט והולך משם השד כאשר הוא שומע מיעוט תיבות "אות אחר אות עד רי".

המלה "ש ב ר ר י" הינה אומנם תרגומו הארמי של המונח העברי "סנוורים" /ראה, אונקלוס בראשית יט, יא/, אולם בבלי גיטין סט, א, משמע שגם השד המכה בסנוורים "ש ב ר ר י" שמו.

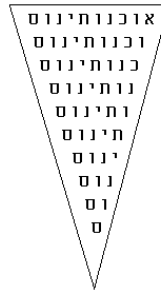
ב. בספר המיסטי המיוחס לאדם הראשון, והנקרא על שם המלאך רזיאל, בעמוד קיד, /דפוס ירושלים תש"א, תבנית קטנה/, מופיעה המלה "מ א ב ר י ת", כשהיא מתחסרת בהדרגתיות כמתואר: בלחש המסייע להשיג מענה בחלום לילה על שאלה – בעיה המעסיקה את האדם /"שאלת חלום"/. את הלחש כותבים על קלף, ושמים אותו תחת הראש בזמן השינה.

ג. באותו ספר בעמוד קלט, מובא לחש שאינו אלא סידור משונה של הפסוק "ראשך עליך ככרמל ודלת ראשך כארגמן מלך אסור ברהטים" (שיר השירים י, ז) בתוספת מילים בלתי מובנות, והנה צורתו:

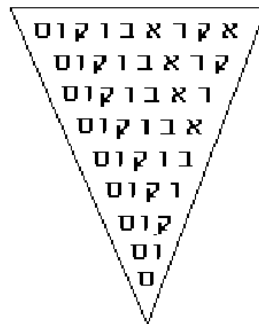
ד. בספר "נפתולי אלוהים" לר' הירץ טריביש / המאה השש עשרה/ פרשת ויחי, אנו קוראים /מובא גם בילקוט ראובני ח"א, דף קעז, א/: "לישועתך קיויתיהוה; התיבות מתחסרות והולכות, לישועתך קיויתיהוה, טוב לאומרו נגד המזיקין בלילה שיחסרו; כמו לסנוורים אמר "שברירי – ברירי – רירי – ירי – רי". בהתאם להוראותיו תתהווה מן המשפט "לישועתך קיויתיהוה" פירמידה הפוכה, כנראה בתיאור שלפנינו.

ה. ר' הירץ טריביש הנ"ל ממשיך שם הלאה לגלותנו וכן מי שאחז לו הקדחת שיכתוב לו על תפוח,

ואכלו, מיד נתרפא".

ו. ידוע גם קמע עברי /ראה, THE JEWISH ENCYCLOPEDIA ערך AMULET /המכיל את מלת הלחש "**אברקאבוקוס**" כשהיא מתחסרת והולכת בהתאם לתיאור:

ז. מפורסמת היא בספרות הקבלה מלת הלחש "**ארמימוס**", שהינה, כפי הנראה, שיבוש השם "**ארמילוס**" /ROMULUS/ שרו של עשו – רומי במדרשי הגאולה, המתחסרת והולכת כמתואר: א ר מ י מ ס – ר מ י מ ס – מ י מ ס – מ י מ ס – מ י מ ס – מ י מ ס.

והנה, אם נעיין במלות לחש אלו ניוכח לדעת שכולן בלי יוצאת מן הכלל, מתחסרות והולכות מראשן אל כיוון סופן. האות הראשונה של המלה הינה הראשונה לחיסור, אחריה האות השנייה, וכך הלאה. וטעם הדבר תמצא בפי' הגר"א מווילנא לספר יצירה, פרק ב' משנה ד', ושם: "...וכל הלחשים הולכין ומתמעטין כמו – שברירי – ברירי – רירי – ירי – רי וכן בכל הלחשים. שכל הלחשים שליטתן באחוריים ולא בפנים...ולכן מסיים בב' אותיות (רי) שהוא הצירוף האחרון". באותו זמן מלת הלחש ABRACADABRA תשמש יוצאת מן הכלל מכך שהיא מתחסרת מסופה אל כיוון ראשה.

ברם, אם נחליט שהמילה ABRACADABRA עברית הינה, ולכן היא נקראת — כלומר יש לקראה, על אף הטרנסקריפציה הלטינית, מימין לשמאל, תימצא גם היא מתחסרת מכיוון ראשה אל כיוון סופה כחוק יתר מלות הלחש המתחסרות בהדרגתיות.

אכן מסתבר שעברית היא המלה הנידונה, ויש לקראה "**ארבע-דאח-ארבע**" מימין לשמאל. מילת לחש זאת מורכבת איפוא מן המילים העבריות "**ארבע אחד ארבע**" /אותיות המלה **אחד** מעורבבות הן, מן הסתם בכוונה כפי שכבר נהוג היה בעבר הקדום להשתמש במילים כתובות הפוך או מעורבבות – אותיות, לשם כישופים והשבעות/, אלא שגרמה לה הטרנסקריפציה הלטינית שהחלו לקראה משמאל לימין כדין הכתיב הלטיני.

ובאשר לקשר המילים הללו עם עניינו של הלחש ותפקידו: "א ר ב ע – א ח ד – א ר ב ע" הריהם תשעה, כמספר הימים שהחולה עונד הלחש על צווארו, בהתאם לעדות SERENUS כנ"ל.

המספר תשעה /או האות ט/ מציין את כוחות הרע והחושך, הוא מסמל את ממלכת השדים. כי על כן ט' הוא "אחרון לחשבון, וממנו נברא התהום והחושך, כי ממנו יצא החושך לעולם, ושם נידונים רשעי אומות העולם" /רזיאל המלאך, עמוד ק, — תבנית קטנה, ירושלים תש"א /.

ובספר התמונה, תמונה א, אות ט, נאמר: "ושמה טית, לשון וטאטאטיה במטאטא השמד (ישעיה יד, כג)".

על כוחות הרע והחבלה נאמר בספר הזוהר /חלק א, ריא, א — תבנית מנטובה /: בגין דכלהו שלטין על מה דאתפקדו, ושליחו דקוסטא דקופטרא /שלטון העונש והחבלה/ בהו. ואינון לכל סטר תשעה, לד' סטרין דעלמא...". /וכבר נאמר על השד קטב מרירי "דהוא בזא סוגיא דיומא מן ראשיהן דד' עד סופיהן דט' — במדרש במדבר רבה פר' יב, ג/.

בפירוט יתר, על הקשר שבין המספר תשעה לבין כוחות הרע ומלאכי החבלה, אנו פוגשים בספר חסידים לרבי יהודה החסיד /המאה האחת עשרה/ בו אנו קוראים /בסימן תתשמ"ו/: "אדם שניזוק ש/הובהל ע"י שד/ אם יגיד מה שראה תוך עשרה ימים, סכנה. שמנין שדים ט, ט, וטאטאטיה במטאטא השמד. ומלאך המות כשבא לעיר..."

והלאה שם, בסימן תתשנ"ג, נאמר "ענף אילן אגוזים במקום שהאגוזים תלויים יש עליהם תשעה עליון. וראשו של זה בצד עקבו של זה, כתספורת בן – אלעשה. לפי שמזיקין שרוים עליו.

ושדים מתחברים יחד ט, ט, וגם אנשי היער פראים ט. ומי שרוצה לרפאות האדם הניזוק מן השד, יאמר הלחש ט פעמים, כמו שעושים באשכנז שמונין תשעה "קונמפליש" /ענינו; קשירת והתרת תשעה קשרים, ראה בבלי, שבת סו, ב/. או מרפאין אותו בתשעה עצים שקוראין, שטילוטיש", או "נאוון" שמתקנין ותולין בצואר החולה, לוקחים מתשעה גשרים, מתשעה שערי מדינה /ראה, בבלי שבת סז, א/.

ולפי שענין השדים ט, ט, סכנה לאותו שישן תחת אילן אגוז... וכל דבר שטמא, שרואה בלילה, כגון כלב, חתול, ועכבר, שנולד בעינים סתומות, אינו פותחת עיניו עד ט, ימים". ור' הירץ טריביש הנ"ל בספרו "נפתולי אלוהים" פרשת יתרו לג כו – תב: "ולפי דעתי לכן נעדרה /אות הטית שהיא רמז למידת הדין, מלשון וטיאטטיה במטאטא השמד. ויש קורין לטית טיט, כמו שקוראין אלפא ביתא – אלפא ביטא. וזהו לשון טיטא, סימן הריגה לאומות /כוונתו למילה הגרמנית הפונטית T Ö T E שפרושה להרוג/".

נפוץ גם מנהג באירופה המזרחית לבטל השפעת מכת עין – רע ע"י שריפת תשעה קיסמי עץ וכיבויים במים אותם ישתה החולה. וכן בתשעה פירורי לחם. /גם מונים, אותו זמן, שלוש פעמים תשעה למפרע, דהיינו, תשעה שמונה, שבעה, כו, /.

הנה כי כך, עם חיסורו וחיסולו ההדרגתי של המספר תשעה מתחסר ומתחסל השד אותו הוא מסמל — בהדרגה.

ובאשר ללחש הנדון, אין להסתפק בכתיבת מלת המספר "תשעה" וחיסורה
ההדרגתי, לאחר שהיא מכילה רק ארבע אותיות, וכאן דרושות עשר פעולות החסרה,
אות ליום, פעולה מול יום, לאחר שרק בבוקר היום העשירי מתפטר החולה מן הלחש
ואיתו מן המחלה, כעדות SERENUS הנ"ל. לכן הומצאה המלה המורכבת הזאת **"א ר
ב ע - א ח ד - א ר ב ע"** שסכומה גם כן תשעה, והכוללת אחת עשר אותיות
המאפשרות עשר פעולות החסרה כדין עניינו של הלחש. /ואולי זה סוד שלטונו של
השד קטב מרירי "מן ראשיהן דד' עד סופיהן דט' "שבמדרש במדב"ר, שהובא לעיל ./

הלחש עברי הוא כאמור ומוצאו בלי ספק בארץ - ישראל. ומסתבר ש - SERENUS
קיבלו בעת הצטרפו אל אדונו באחד ממסעותיו הצבאיים לסוריה וארץ - ישראל.
